

MBO Brancheopleiding EMB-begeleider

Een niveau 4 opleiding voor EMB-begeleiders in zorg, welzijn en onderwijs

Enter the school of life
ROC NIJMEGEN

LANDELIJK
EXPERTISE CENTRUM
SPECIAAL ONDERWIJS

Platform
EMG
Erving Meervoudig Gehandicapten

kerispraktijk voor zorg en onderwijs
Nijland & Kroes

U Universiteit
Antwerpen

In deze studiegids is alle informatie omtrent de MBO Brancheopleiding EMB-begeleider te vinden.

Inhoudsopgave

1. Brancheopleiding EMB-begeleider	3
1.1 Algemeen opleidingsdoel	3
1.2 De student: De EMB-begeleider.....	4
1.3 De doelgroep: De persoon met EMB	5
1.4 Volwassen onderwijs	6
2. Toelatingseisen.....	6
3. Algemene organisatie	7
3.1. Studielast.....	7
3.2. SmartBoxx	7
3.3. Opzet opleiding	7
3.4. Opzet module	9
3.5. Opzet lesdag	9
4. Opdrachten	10
4.1 Concrete opdrachten bij iedere module.....	10
4.2 Losse opdrachten gedurende de opleiding.....	11
5. Kennis, bewustwording & vaardigheden	11
6. Beoordeling.....	12
7. Aanwezigheid- en verzuimregeling	13
7.1 Vervangende opdracht.....	14
Bijlage 1 Startindicatie MBO Brancheopleiding EMB-begeleider	15
Bijlage 2 Thema's en onderwerpen van de modules	18
Bijlage 3 Voorbeeld persoonlijk leerproces: 3 meetmomenten.....	20

1. Brancheopleiding EMB-begeleider

De Brancheopleiding EMB-begeleider biedt een specifiek scholingsaanbod, bedoeld voor ouders en begeleiders van kinderen en (jong-)volwassenen met een ernstig meervoudige beperking.

De basisopleiding tot EMB-begeleider is een mbo-opleiding op niveau 4, ontstaan vanuit de branche op basis van de dagelijkse en intensieve beroepspraktijk van de EMB-begeleiders in onderwijs en zorg. De opleiding is ontwikkeld door orthopedagoge Mia Nijland en ROC Nijmegen, als kennismaking met diverse praktijk georiënteerde aandachtsgebieden en door Calibris vastgelegd in een branchekwalificatie.

Er wordt gewerkt vanuit de visie dat competentieverwerving deels ontstaat door directe overdracht van kennis door de uit het werkveld afkomstige docenten, maar vooral door de leeractiviteiten van de student zelf. De opdrachten die tijdens de opleiding worden aangeboden, stimuleren om nieuwe kennis en vaardigheden te verwerven en toe te passen. In de vorm van praktijkopdrachten zullen deze opdrachten in de beroepspraktijk uitgevoerd worden.

1.1 Algemeen opleidingsdoel

(Professioneel) betrokkenen bewust bekwaam maken in: het adequaat ondersteunen van personen met intensieve ondersteuningsvragen. We beogen daarbij niet alleen fysiek en psychisch welbevinden voor de persoon, maar ook empowerment door kansen te bieden voor invloed op hun eigen leven, leren en ontwikkeling en meedoen in de maatschappij.

We willen met het aanbod zowel de doelgroep als de begeleiders die met hen werken, in hun kracht zetten. Een goede 'fit' tussen alle betrokkenen is nodig en draagt bij aan welbevinden en optimale leeromstandigheden. Het faciliteren van zo'n 'Quality-fit' is wat we met de opleiding beogen.

Studenten aan de opleiding verwerven een vergelijkbaar basisniveau qua visie, kennis, inzichten en vaardigheden die nodig zijn om dit in de praktijk te kunnen realiseren. Na de opleiding wordt samen leren, samen leven en samen werken in de praktijk leuker en makkelijker. Dit biedt vervolgens duurzame kansen voor de levenskwaliteit en ontwikkeling van de personen (jong en oud) waar zij mee te maken hebben.

Accenten in de opleiding om het doel te behalen

Adequate begeleiding van personen met intensieve ondersteuningsvragen, betekent dat je als professional zelf een belangrijk instrument van handelen bent. Tijdens de opleiding leer je je hier meer bewust van te zijn. Je eigen visie en houding zal daarom in de lessen regelmatig aan bod komen. De uitwisseling hiervan met collega's in de groep ook. De manier waarop je als professional naar jezelf en de ander kijkt, is tenslotte bepalend voor hoe je ermee omgaat of om kunt gaan.

Alledaagse praktijksituaties en de maatschappelijke actualiteit staan centraal en worden getoetst aan basistheorie en de laatste ontwikkelingen op dit gebied. De visie en werkhouding van de professional, zijn steeds uitgangspunt voor behandeling van de leerstof en het aanleren van vaardigheden.

We richten ons op het snijvlak van thuis-zorg-onderwijs-revalidatie, waarbij vooral de optelsom van deze invalshoeken telt. Er is niet één discipline belangrijker dan de ander. Het gaat om een interdisciplinaire samenwerking tussen alle betrokkenen.

Studenten krijgen vanaf de eerste bijeenkomst praktische handvatten voor het werken met de doelgroep waardoor zij hun vaardigheden in de dagelijkse praktijk, vanaf de start van de opleiding kunnen vergroten bijvoorbeeld op het gebied van: beeldvorming, prioriteiten stellen en activiteiten.

Rode draad in het aanbod is 'kwaliteit van leven' voor personen met intensieve ondersteuningsvragen. Voor het programma wordt gebruik gemaakt van: bestaande en reeds verworven (doelgroep)kennis en inzichten (denk aan: visie, modellen, theorie) en bestaande en reeds verworven (doelgroep)kennis en aanpakken (denk aan: pedagogisch-didactisch werkkader, methodiek, curricula). De kennis hiervoor wordt geleverd door: wetenschappelijk onderzoek, praktijkonderzoek en – ervaringen. De inbreng is afkomstig van personen met intensieve ondersteuningsvragen zelf, ouders, verwanten, professionals zorg en onderwijs en overige direct- en indirect (maatschappelijk) betrokkenen.

1.2 De student: De EMB-begeleider

Ouders en begeleiders van kinderen en (jong-) volwassenen met een meervoudige beperking en een (intensieve) ondersteuningsvraag. Werkzaam in zorg, welzijn en onderwijs. Veelal werkzaam op (V)SO scholen zoals Mytyl- en ZML-scholen, revalidatiecentra, gespecialiseerde kinderdagverblijven of binnen de gehandicaptenzorg. De taken die de EMB-begeleider in zorg en onderwijs uitvoert zijn binnen beide settings vergelijkbaar, de context maakt het verschil.

De EMB-begeleider in zorg en onderwijs geeft antwoord op intensieve ondersteuningsvragen en biedt de persoon met EMB ondersteuning via handelingsgericht werken. Het gaat daarbij om communicatie-, senso-motorische, sociaal-emotionele en spelontwikkeling en om zelfredzaamheid. Het lichamelijk en psychisch welbevinden van de persoon met EMB staat bij het handelen voorop. De EMB-begeleider brengt doelen in kaart, speelt in op de mogelijkheden en interesses van de persoon met EMB en stemt de activiteiten hierop af. Zij doet dit in samenspraak met direct betrokkenen, interdisciplinair. De EMB-begeleider in zorg en onderwijs handelt planmatig, methodisch en systematisch.

De EMB-begeleider in zorg en onderwijs levert in het interdisciplinaire team een bijdrage aan het opstellen en op basis van voortgang eventueel bijstellen van het handelingsplan/ontwikkelingsperspectief.

De EMB-begeleider in zorg en onderwijs voert (leer- en spel)ondersteunende activiteiten uit voor personen met ernstige functiebeperkingen, heeft taken inzake de (pedagogische) begeleiding en verzorging van deze personen en verricht randvoorwaardelijke taken. De EMB-begeleider voert met personen met EMB van een wat hoger niveau binnen het (voortgezet) speciaal onderwijs ook leeractiviteiten uit op bijvoorbeeld het gebied van lezen, rekenen, kennis der natuur. Uitgangspunt in de begeleiding is een integraal aanbod van zorg en onderwijs.

Niet bij iedere persoon met EMB is een stijgende lijn in de ontwikkeling altijd haalbaar, gezien de specifieke ondersteuningsvraag of problematiek die aan de orde is. Soms gaat het om het in stand houden van verworven vaardigheden dan wel het voorkomen van achteruitgang. Het is van belang dat de beroepskracht daarmee kan omgaan en weet dat het 'streven naar een stap verder komen' niet altijd haalbaar is en dat dit niet altijd van haar verwacht kan en hoeft te worden. Een zo optimaal mogelijke vorm van welbevinden kan in dergelijke gevallen het doel zijn waarnaar de EMB-begeleider streeft.

De EMB-begeleider in zorg en onderwijs zoekt een balans tussen handelen vanuit intuïtie en handelen vanuit kennis, aan de hand van een methodisch-didactisch kader dat voor de doelgroep ontwikkeld is.

Typerende beroepshouding

De beroepshouding van de EMB-begeleider in zorg en onderwijs kenmerkt zich door gerichtheid op het fysiek en emotioneel welbevinden van de cliënt, vertrouwen opbouwen, empathie, vanuit verwondering handelen, het maximale uit een persoon willen halen, ontwikkelingsgerichtheid, integriteit, hulpvaardigheid, flexibiliteit, sensitiviteit, creativiteit, geduld, relativiseringsvermogen, gerichtheid op samenwerking, gerichtheid op communicatie en oplossingsgerichtheid.

Een goede en gelijkwaardige relatie met de verwanten en het delen van informatie met hen is van groot belang voor een adequate zorg voor en begeleiding van de persoon met EMB. Voor het kunnen samenwerken met verwanten is een empathische, communicatieve en coöperatieve houding vereist.

Voor een optimale samenwerking met collega's is een coöperatieve, flexibele houding vereist.

1.3 De doelgroep: De persoon met EMB

De doelgroep, personen met EMB, is moeilijk eenduidig te beschrijven, omdat er onderling zoveel verschillen zijn. In het algemeen gaat het om personen die naast ernstige verstandelijke beperkingen (met een ontwikkelingsleeftijd tot ongeveer twee jaar), ook ernstige motorische beperkingen hebben, waardoor ze bijvoorbeeld niet zelfstandig of zonder hulpmiddelen kunnen lopen. Ook hebben de meesten van hen ernstige zintuiglijke beperkingen, waarbij ook de prikkelverwerking in de hersenen kan zijn beschadigd. Niet alleen het zien en het horen, maar ook de tast, het evenwichtsgevoel, het houdings- en bewegingsgevoel, de reuk en smaak kunnen afwezig zijn of anders functioneren. Personen met EMB beschikken meestal niet over een actief of passief taalbegrip. Zij communiceren veelal via lichaamstaal. Personen met EMB zijn kwetsbaar en hebben een sterk verhoogd risico op gezondheidsproblemen zoals epilepsie, reflux, slaapstoornissen, slikproblemen en longinfecties. Door het gebruik van medicijnen zijn er ook problemen die worden veroorzaakt door bijwerkingen. Al deze mogelijke beperkingen en stoornissen kunnen variëren in ernst en kunnen optreden in verschillende combinaties. Zij verschillen van persoon tot persoon. Deze heterogeniteit is typerend voor de doelgroep.

Kenmerkend is ook het gebrek aan compensatiemogelijkheden. De beperkingen die personen met EMB ondervinden strekken zich uit over alle gebieden van het menselijk functioneren. Zij hebben als het ware geen sterk gebied om in te zetten bij een tekort op een ander gebied. Dit leidt tot een grote afhankelijkheid van de omgeving. Personen met EMB hebben ondersteuning nodig bij alle aspecten van het dagelijkse leven, gedurende de gehele dag.

Meestal worden de ernstige beperkingen veroorzaakt door een hersenbeschadiging. De oorzaak daarvan kan zijn een chromosomale afwijking, infecties, een stofwisselingsziekte of complicaties voor, tijdens of na de geboorte. Het komt vaak voor dat de oorzaak niet bekend is.

De zorg- en ondersteuningsvragen van personen met EMB zijn vaak complex en het beantwoorden ervan vereist een specifieke benadering en aanpak. Ondersteunen van iemand met EMB in zowel zorg als onderwijs, is topzorg. Het vraagt om kennis en vakmanschap, om gespecialiseerd maatwerk (highcare) dat met aandacht en in het juiste tempo (slowcare) wordt geboden. Daarvoor benodigde competenties zijn bijvoorbeeld: een op communicatie gerichte houding, methodisch werken, interdisciplinair samenwerken, ontwikkelingsgerichtheid maar ook kunnen omgaan met moderne technologische hulpmiddelen.

In de dagelijkse praktijk van zorg en onderwijs blijkt dat de specifieke 'EMB benadering en aanpak' ook zeer geschikt is voor een bredere doelgroep. Denk bijvoorbeeld aan ondersteuningsvragen voortkomend uit de combinatie van een licht verstandelijke beperking en moeilijk verstaanbaar of moeilijk te reguleren gedrag. Denk ook aan een matig verstandelijke beperking met taal- en spraak moeilijkheden of een verstandelijke beperking in combinatie met zorgintensieve motorische beperkingen. Kortom: de 'EMB benadering en aanpak' is toepasbaar voor een grote groep personen, jong en oud, met meervoudige, complexe en/of intensieve ondersteuningsvragen in zowel gezinssituaties, zorg als onderwijs.

1.4 Volwassen onderwijs

De opleiding beoogt een volwassen invulling van het onderwijs geven en volgen. Dit houdt in dat je zelf verantwoordelijk wordt geacht voor het lezen van de voorbereidende literatuur en de verdiepende artikelen, alsmede voor het maken en op tijd inleveren van de opdrachten uit de modules. Je leert te kijken naar jezelf en hoe jij zelf omgaat met de personen met EMB waar je mee te maken hebt. Door te werken aan je eigen persoonlijke leerdoelen word je je meer bewust van jouw manier van omgaan en werken met de personen met EMB. Het gaat vooral om je eigen leerproces, de kennis die en het inzicht dat je door deze opleiding verwerft en hoe je dit kunt toepassen in de praktijk, in je houding, in je werk.

2. Toelatingseisen

- De student is ouder van een kind met EMB of werkt in een relevante beroepspraktijk; werkzaam in gezinnen, zorginstellingen, scholen in het regulier of speciaal onderwijs, (medisch) kinderdagverblijven, organisaties in dagopvang, revalidatiecentra of woonvormen binnen de gehandicaptenzorg.
- De student heeft een diploma van een relevante mbo-opleiding, bijvoorbeeld Verzorgende, Onderwijsassistent, Sociaal Pedagogisch Werk of Maatschappelijke Zorg).
- De student opereert op een MBO 3+ werk- en denkniveau.

NB:

De studenten die voldoen aan dit profiel maar niet aan de instroomeis van opleidingsniveau of werkervaring, kunnen toch toelaatbaar zijn na een aangepaste intake waarbij ook afstemming plaatsvindt tussen de opleiding en de werkgever.

3. Algemene organisatie

3.1. Studielast

Naast de maandelijkse contactdag is de studielast voor de opleiding gemiddeld 16 uur per module (per maand):

- 8 uur voor verwerking van de laatst gevolgde module
- 8 uur ter voorbereiding op de komende module

3.2. SmartBoxx

Tijdens de opleiding wordt gewerkt met SmartBoxx. SmartBoxx is een digitaal systeem waarop iedere student van de EMB-opleiding een persoonlijk profiel krijgt. In dit systeem krijgt de student opdrachten, lesstof en andere benodigdheden aangeboden. Het systeem bevat een upload-mogelijkheid waar zowel de docent, door SmartBoxx 'coach' genoemd, als de student bestanden kunnen plaatsen binnen het profiel van de student. Daarnaast bevat het systeem een communicatiecentrum waarin de docent en de student met elkaar kunnen communiceren.

In SmartBoxx maakt de student de opdrachten en levert deze vervolgens hier in. De docent kan de opdrachten vervolgens beoordelen en voorzien van feedback.

Alles wat gebeurt binnen het profiel wordt opgeslagen in het zogeheten SmartPortfolio. Hier zijn de (gemaakte) opdrachten, beoordelingen, ge-uploade bestanden en het communicatiecentrum terug te vinden en kan de student zijn/haar voortgang bijhouden.

De studenten worden 3 weken voor de lesdag in SmartBoxx aangemeld voor de betreffende module. Elke module bevat de volgende onderdelen: Bijbehorende stof, informatie omtrent de lesdag en de opdrachten: Voorbereidende opdracht, Persoonlijk leerproces, Feedbackformulier en Praktijkopdracht. De opdrachten hebben een sluitingsdatum, dit houdt in dat de opdrachten uiterlijk voor die datum gemaakt en geplaatst moeten worden.

3.3. Opzet opleiding

Aan de start van de opleiding vult de student de startindicatie in (zie bijlage 1). Hierin geeft de student algemene informatie over zichzelf en kan aangegeven worden wat de motivatie en ambitie van de student is binnen de opleiding. Daarnaast formuleert de student het eerste persoonlijke leerdoel waaraan hij/zij gedurende het eerste blok wil werken.

De student kiest aan de start van de opleiding een eigen casus (een persoon met EMB uit eigen praktijk) waarmee gedurende de opleiding gewerkt gaat worden.

De opleiding bevat 9 modules opgedeeld in 3 blokken. Ieder blok bevat 3 modules (zie bijlage 2 voor de thema's en onderwerpen van de modules).

Een blok begint met het vaststellen van een persoonlijk leerdoel waaraan de student gedurende het blok wil gaan werken. Dit leerdoel is gerelateerd aan de bijbehorende modules van het blok.

Bij iedere module hoort een voorbereiding, een lesdag en een evaluatie en toetsing.

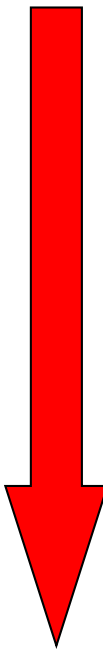
Nadat de modules zijn gevolgd wordt het blok afgesloten met een verdiepingdag. Tijdens deze dag geven de studenten een presentatie waarin het persoonlijke leerdoel centraal staat.

Onderdeel	Inhoud	Uitvoering
Start van de opleiding	Startindicatie: Mijn motivatie en ambitie	
Vorbereiding blok 1	Leerdoel voor blok 1 formuleren	
Modules volgen blok 1:	Module 1: Fysiek welbevinden Module 2: Emotioneel welbevinden Module 3: Materieel welbevinden	1 Vorbereiding 2 Contact uren: Lesdag 3 Evaluatie en toetsing
Verdiepingsdag blok 1	Presentatie leerdoel blok 1	Iedere student geeft een presentatie waarin zijn/haar leerdoel centraal staat. Duur presentatie: 10 minuten Nabespreking: 5 minuten
Vorbereiding blok 2	Leerdoel voor blok 2 formuleren	De student stelt een doel waaraan hij/zij het komende blok wil werken.
Modules volgen blok 2:	Module 4: Sociale relaties Module 5: Persoonlijke ontwikkeling Module 6: Zelfbepaling	1 Vorbereiding 2 Contact uren: Lesdag 3 Evaluatie en toetsing
Verdiepingsdag blok 2	Presentatie leerdoel blok 2	Iedere student geeft een presentatie waarin zijn/haar leerdoel centraal staat. Duur presentatie: 10 minuten Nabespreking: 5 minuten
Vorbereiding blok 3	Leerdoel voor blok 3 formuleren	De student stelt een doel waaraan hij/zij het komende blok wil werken.
Modules volgen blok 3:	Module 7: Activeren en stimuleren Module 8: Activeren en organiseren Module 9: Maatschappelijke participatie (en rechten)	1 Vorbereiding 2 Contact uren: Lesdag 3 Evaluatie en toetsing
Verdiepingsdag blok 3	Presentatie leerdoel blok 3	Iedere student geeft een presentatie waarin zijn/haar leerdoel centraal staat. Duur presentatie: 10 minuten Nabespreking: 5 minuten

3.4. Opzet module

Elke module bestaat uit een voorbereiding, contact uren: lesdag en een evaluatie en toetsing.

Opzet module:

Fase per lesdag	Wat	Hoe	Toenemende verdieping
1. Voorbereiding op de lesdag	Opdoen van (basis)kennis	Leesstof: theorie (wordt daarna als bekend verondersteld)	
	Verwerken van (basis)kennis	Vorbereidende opdracht	
2. Lesdag (1 dag per maand)	Opdoen van (basis)kennis	Lesstof: theorie collegevorm	
	Delen en verwerken van (basis)kennis	Werkvormen: delen van ervaringen, brainstorm klassikaal, beelden, reflecteren op je eigen handelen enz.	
	Delen van praktijkkennis	Bekijken van filmfragmenten studenten	
	Vergelijken van praktijkkennis	Vraag gestuurd bespreken van de filmfragmenten met collegiale consultatie en -advies (intervisie)	
	Vergelijken van praktijk en theorie	Reflecteren vanuit de theorie en werkkaders op de praktijk	
3. Evaluatie & Toetsing na de lesdag	Toetsen van kennis	Praktijkopdracht	
	Persoonlijk leerproces	Presentatie tijdens verdiepingdagen	

3.5. Opzet lesdag

In elke lesdag komen een aantal elementen steeds terug in wisselende volgorde:

a. Filmfragment van Koert

Ter introductie van de module wordt de lesdag gestart met een filmfragment van Koert gerelateerd aan het thema van de module.

b. Bespreking voorbereidende opdracht

De voorbereidende opdracht is over het algemeen gerelateerd aan de te lezen lesstof. Omdat de voorbereidende opdracht tijdens de les wordt besproken, is het belangrijk hier aandacht aan te besteden. De verworven kennis wordt verondersteld bekend te zijn. In de les wordt ervan uitgegaan dat hierop verder kan worden voortgeborduurd.

c. Moeilijk & Mooi moment (M en M)

Het M en M moment staat voor Moeilijk en Mooi moment. De M en M heeft drie thema's: Ouders, collega's of moeilijk verstaanbaar gedrag.

Iedereen ervaart in het werk vaak mooie momenten, maar ook moeilijke momenten met de cliënten, leerlingen, bewoners, enz. De gewone dagelijkse bezigheden in het werk lopen vaak wel. Maar juist die momenten die je bezig houden, die je persoonlijk raken, die blijven je bij. De moeilijke momenten zijn vaak situaties die vragen om overleg met je

collega's of met de ouders. Hoe ga je een gesprek aan, op welke manier kun je luisteren? Hoe kun je je collega's helpen en wat is een prettige manier om met elkaar om te gaan zonder te oordelen? En de mooie momenten met je cliënt ... daar doe je het voor. Het is de bedoeling dat je die op de film probeert te zetten. We gaan hiermee aan de gang aan de hand van verschillende observatie- en werkmodellen. Hoe kun je kijken (observeren) naar je cliënt? Hoe pik je de belangrijke signalen op? Waar let je op, wat valt je op? Maar ook gaan we kijken naar de verschillende manieren van kijken. De ene persoon let meer op het een, de ander gaat uit van iets anders. Waar ligt dat aan? Het ene is niet beter, maar heeft te maken met verschillende persoonlijkheidsstijlen. Ben je bijvoorbeeld doener of een denker? Ben je geneigd om juist samen de dingen te willen doen of liever alleen? Ben je van nature leiding gevend of volgend?

Er wordt kort mee aan de slag gegaan. Er wordt kennis gemaakt met de verschillende methodieken en werkmodellen.

d. Experi(s)enze Moment

Vanuit de praktijk zijn er verschillende methodes om met mensen met EMB te werken op sensorisch en sensorisch gebied. In elke les wordt aandacht besteed aan een andere (direct) toepasbare methodiek. Je ervaart zelf hoe het is en voelt. Het kan voorkomen dat hiervoor een gastdocent wordt uitgenodigd. De andere keren bereidt de docent het voor, maar ook is het mogelijk als de student hiervoor iets zou willen voorbereiden. 'Ervaar het maar!'

e. Filmfragment student

Iedere student neemt eenmaal een filmfragment uit eigen praktijk mee. Dit kan gerelateerd zijn aan een M en M of een filmfragment waarbij de student zelf vragen heeft aan zijn klasgenoten.

Vooraf aan de opleiding wordt een schema gemaakt wie wanneer een filmfragment meebrengt.

f. Theorie (college)

De gelezen lesstof, de voorbereidende opdracht en de praktisch gerichte filmfragmenten zijn aanvullend voor de theoretische kennis die tijdens de lessen wordt aangegeven, uitgelegd of in een powerpoint getoond. Hieraan gekoppeld zijn verschillende theorieën en methodieken die aan de hand van een werkmodel worden verklaard.

g. Werkvormen

Tijdens de lessen worden verschillende werkvormen aangeboden. Deze werkvormen dienen ervoor om de aangeboden en behandelde lesstof op een praktische manier te verwerken om deze op te kunnen nemen.

4. Opdrachten

4.1 Concrete opdrachten bij iedere module

De concrete opdrachten komen bij iedere module voor.

a. Te lezen stof:

Deze stof behoort bij de module en dient gelezen te worden voor gestart wordt met de opdrachten en lesdag.

b. Voorbereidende opdracht:

Om meer in de stof te komen wordt er een voorbereidende opdracht gemaakt.

c. Persoonlijk leerproces:

In het persoonlijk leerproces vult de student drie meetmomenten in (1. Voor de les, 2. Na de les & 3. Na de praktijkopdracht). Hiermee ontstaat er inzicht in het persoonlijke leerproces van de student. Zie bijlage 3 voor een voorbeeld.

d. Feedbackformulier over de lesdag:

De student vult een feedbackformulier in nadat hij/zij de lesdag heeft gevolgd. Dit geeft de opleiding inzicht in hoe de student de lesdag heeft ervaren, en in hoeverre deze aansluit bij de behoeften en verwachtingen van de studenten.

e. Praktijkopdracht:

De praktijkopdracht dient als evaluatie en toetsing van de module.

4.2 Losse opdrachten gedurende de opleiding

a. Startindicatie:

Hierin beschrijft de student algemene informatie over zichzelf en geeft zijn/haar motivatie en ambitie aan (zie bijlage 1).

b. Drie persoonlijke leerdoelen:

Voor ieder blok formuleert de student een SMART geformuleerd persoonlijk leerdoel waaraan hij/zij gaat werken. Dit persoonlijke leerdoel is gerelateerd aan de thema's en onderwerpen van het bijbehorende blok.

c. Drie presentaties:

Ter afsluiting van ieder blok wordt een presentatie gegeven door de student. Hierin wordt verteld waar de student nu staat en wat hij/zij tot nu heeft geleerd. Het persoonlijke leerdoel staat daarbij centraal.

De vorm van de presentatie mag door de studenten zelf worden ingevuld. De presentatie mag maximaal 10 minuten duren waarna 5 minuten reactie en reflectie volgt vanuit de overige studenten.

d. Eigen inbreng; Video praktijk:

Tijdens iedere lesdag wordt door een student een filmfragment meegebracht. Iedere student neemt eenmaal een filmfragment mee gedurende de opleiding. Dit filmfragment komt uit de praktijk en dient aan te sluiten op het thema van de lesdag.

De student die voor een filmfragment zorgt, stuurt een week voor de lesdag de volgende punten op naar de docent van de module:

- Situatie filmfragment en de link met het thema van de lesdag
- Wat wil je bespreken, welke vragen heb je aan je collega's enz.

5. Kennis, bewustwording & vaardigheden

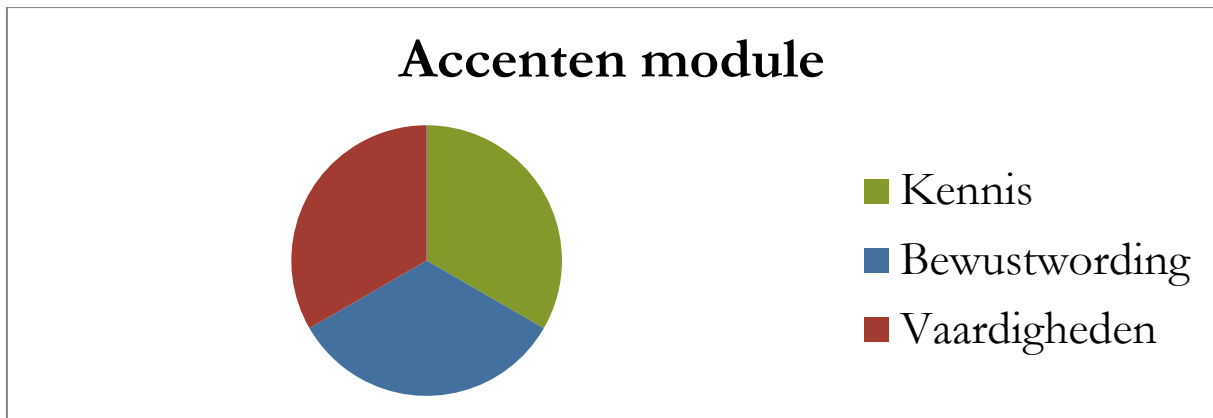
Tijdens de opleiding wordt gewerkt aan de volgende competenties:

1. Kennis
2. Bewustwording
3. Vaardigheden

Kennis	Bewustwording	Vaardigheden
Casus gebaseerd leren, uitwisselen.	Reflectief leren, empathie, respect voor de diversiteit van meningen, inzichten en gevoelens.	Uitwisseling / professionele consultatie.

		Casus gebaseerd leren, dialoog aangaan, discussiëren.
Videomateriaal met voorbeelden van een 'good practice'.	Feedback op zelfgemaakte video-opnamen.	Feedback op zelfgemaakte video-opnamen.
PowerPoint, digitaal leren.		
Lezen van artikelen en boeken.		
		Rollenspel
		Werken in kleine groepjes
		Ervaringslessen, gevolgd door feedback
		Toepassingsgerichte activiteit
		Praktijkopdrachten
Apps 'Good practice'		

Bij iedere module wordt aangegeven in welke mate gewerkt wordt aan ieder onderdeel. Dit wordt weergegeven in een cirkeldiagram:

6. Beoordeling

In totaal zijn er 10 opdrachten binnen de opleiding waaraan de student werkt gedurende de opleiding.

Losse en concrete opdrachten:

- De losse opdrachten komen eenmaal voor.
- De concrete opdrachten komen elke module terug; negen keer.
- Wanneer een opdracht (op tijd) is ingeleverd, levert dit één punt op.
- Binnen de losse en concrete opdrachten dient de maximaal te behalen punten gehaald te worden om de opleiding te behalen: 40 punten.
- De opdrachten die een beoordeling krijgen kunnen een voldoende of onvoldoende scoren. Wanneer een opdracht beoordeeld wordt met een onvoldoende, krijgt de student een herkansing.
- De student mag in totaal maximaal één onvoldoende laten staan om de opleiding te behalen.

Weegfactoren eindbeoordeling:

- De motivatie/inzet en constructieve bijdrage in de les wordt beoordeeld door de docenten.
- De aanwezigheid wordt conform het 'Aanwezigheid- en verzuimregistratie beleid' beoordeeld (zie hoofdstuk 7 Aanwezigheid- en verzuimregistratie beleid).
- Binnen de weegfactoren dient minimaal één van de twee punten behaald te worden om de opleiding te behalen.

Beoordeling:

Oprachten	Beoordeling/ Inleveren/Uitvoeren	Te behalen punten	Maximaal te behalen punten
Losse opdrachten			
1 Startindicatie	Inleveren	1	
2 Drie persoonlijke leerdoelen	Beoordeling + Inleveren	1	
3 Drie presentaties	Inleveren + uitvoeren	1	
4 Eigen inbreng: Video praktijk	Inleveren + uitvoeren	1	
			Totaal 4 punten
Concrete opdrachten per module (in totaal 9 modules)			
1 Voorbereidende opdracht	Inleveren	1	
2 Praktijkopdracht	Beoordeling + Inleveren	1	
3 Persoonlijk leerproces: Drie meetmomenten	Inleveren	1	
4 Feedbackformulier	Inleveren	1	
			Totaal (9X4) 36 punten
Weegfactoren eindbeoordeling			
1 Motivatie/Inzet en constructieve bijdrage in de les	Uitvoeren	1	
2 Aanwezigheid	Uitvoeren	1	
			Totaal 2 punt
De opleiding is afgerond wanneer de student minimaal 41 punten heeft behaald.			

7. Aanwezigheid- en verzuimregeling

In een periode van 12 maanden vinden er 12 lesdagen plaats. De student dient minimaal 11 lesdagen aanwezig te zijn.

Bij ziekte meldt de student zich vóór het begin van de lesdag afwezig bij zijn/haar leidinggevende en bij de docent van de lesdag. Bij bijzondere omstandigheden dient de student vrij te vragen bij zijn/haar leidinggevende. Als de leidinggevende akkoord heeft gegeven, meldt de student de afwezigheid bij de docent van de lesdag.

De aanwezigheidsregistratie wordt bijgehouden door de betreffende docent of stagiair(e). Wanneer de student méér dan één lesdag verzuimt, om wat voor reden dan ook, dient de student deel te nemen aan een lesdag met hetzelfde thema in een andere groep. Indien er geen

mogelijkheid is om de lesdag bij een andere groep in te halen, dient de student een vervangende opdracht te maken.

Bij afwezigheid op een verdiepingsdag dient de student zijn/haar presentatie te geven op een ander moment in overleg met de docent.

7.1 Vervangende opdracht

Wanneer de student méér dan één lesdag verzuimt en er geen mogelijkheid is om de gemiste lesdag in te halen, dient de student een extra opdracht te maken.

Bijlage 1 Startindicatie MBO Brancheopleiding EMB-begeleider

MBO Brancheopleiding EMB-begeleider

Startindicatie MBO Brancheopleiding EMB-begeleider

1. Gegevens

a. Naam:.....

b. Werkzaam in sector: 0 Zorg

 0 Onderwijs

 0 Zorg & Onderwijs

(Onderstreep wat van toepassing is)

c. Functie:.....

d. Werkzaam met doelgroep: 0 Kind/Jeugd

 0 Jongeren

 0 Volwassenen

(Onderstreep wat van toepassing is)

e. Hoe ben je bij de EMB-opleiding gekomen?

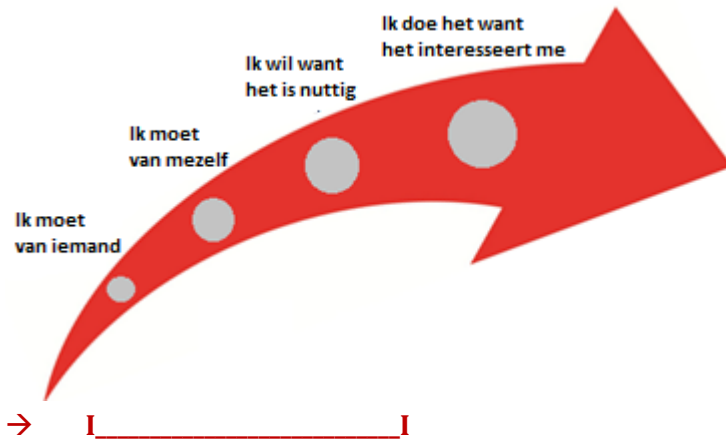
.....

f. Plaats hier een foto van jezelf:

2. Jouw motivatie

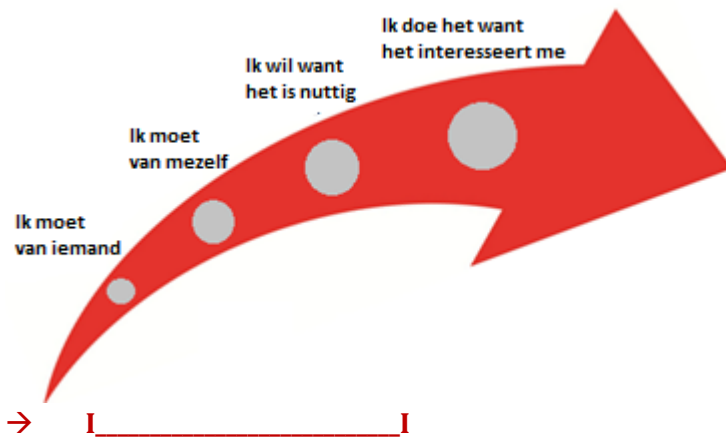
Geef door middel van een kruisje aan waar jij jezelf zou plaatsen op de pijl.

A. Waar sta jij nu als het gaat om jouw motivatie voor het starten met de EMB-opleiding?

Noteer een kruisje in de rode balk hierboven ter hoogte van de juiste plek op de pijl.

B. Waar zou jij willen staan aan het eind van de EMB-opleiding?

Noteer een kruisje in de rode balk hierboven ter hoogte van de juiste plek op de pijl.

3. Jouw ambitie

1. Welke modules (lesthema's) spreken jou het meest aan?

Geef een waardering aan de onderstaande thema's waarmee je aangeeft waarover jij in de opleiding meer wilt leren. Waardeer ze in volgorde van belangrijkheid voor jou, van 1 (meest belangrijk) tot 8 (minst belangrijk). Noteer het betreffende nummer bij de stippellijn.

- Fysiek welbevinden
- Emotioneel welbevinden
- Materieel welbevinden
- Sociale relaties
- Persoonlijke ontwikkeling
- Zelfbepaling
- Activeren en stimuleren
- Activeren en organiseren
- Maatschappelijke participatie (en rechten)

2. Welke leergebieden spreken jou het meest aan?

Geef een waardering aan de onderstaande thema's waarmee je aangeeft waarover jij in de opleiding meer wilt leren. Waardeer ze in volgorde van belangrijkheid voor jou, van 1 (meest belangrijk) tot 8 (minst belangrijk). Noteer het betreffende nummer bij de stippellijn.

- mezelf meer in m'n kracht zetten
- personen met EMB meer in hun kracht zetten
- communicatie en omgang met personen met EMB
- mijn visie en werkhouding
- bewust zijn/worden van mezelf als belangrijk 'instrument' van handelen
- interdisciplinaire samenwerking met collega's en ouders en familie
- doelgericht werken
- het organiseren van mijn werk

Bijlage 2 Thema's en onderwerpen van de modules

Domeinen QOL (Perspektief)	Indicatoren Lesmodules MBO EMB begeleider (Hoofddoel)
1. Fysiek welbevinden	Gezondheid Houding en mobiliteit Eten en drinken Lichamelijke verzorging, persoonlijke hygiëne en toilet Rust en Slaap Alertheid ADL en Zelfredzaamheid
2. Emotioneel welbevinden	Basisveiligheid Zich goed voelen Ontwikkelingsleeftijd en belevingswereld (Moeilijk) verstaanbaar gedrag
3. Materieel welbevinden	Leef- en leeromgeving Hulpmiddelen en aanpassingen Materialen en persoonlijke spullen Bewegingsvrijheid en vervoer Inkomen ICT toepassingen <ul style="list-style-type: none"> - Communicatie - Mobiliteit - Zorg
	Eerste verdiepingsdag
4. Sociale relaties	Contact en communicatie Interacties met direct betrokkenen Sensitief en responsief Empathie Ouders en familiebanden Ondersteunende communicatie Sociaal netwerk
5. Persoonlijke ontwikkeling	Adaptieve vaardigheden (conceptueel, sociaal, praktisch) Leeftijd, levensfasen en mijlpalen Ontwikkeling stimuleren en leren Ontwikkelingsperspectief Persoonlijke leer- en ontwikkelingsdoelen Participatie aan activiteiten
6. Zelfbepaling	Activiteiten die aansluiten bij voorkeur en interesses Invloed en keuzes maken Eigen inbreng en initiatief in interacties (bevestigen) Beeldvorming Invloed faciliteren

	Tweede verdiepingsdag
7. Activeren en stimuleren	<p>Activiteitsaanbod</p> <p>Ingangen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Beleven - Activeren - Therapie <p>Basale stimulatie</p> <p>Zintuiglijke mogelijkheden</p> <p>Bewegen en muziek</p> <p>Sensomotorische activering</p> <p>Spel</p> <p>Cognitieve activering</p> <p>Dag- en weekprogramma</p>
8. Activeren en organiseren	<p>Individu versus groep</p> <p>DAC, KDC en onderwijs</p> <p>Curriculum floreren en stimuLEREN</p> <p>Individuele arrangement</p> <p>Ontwikkeling plannen en monitoren</p> <p>Doelen stellen, uitvoeren en evalueren</p>
9. Maatschappelijke participatie (en rechten)	<p>Activiteiten doen in de samenleving</p> <p>Meedoen in de samenleving</p> <p>Positieve beeldvorming</p> <p>Rechten</p> <p>Sociale rol</p> <p>Ouderparticipatie en interdisciplinaire samenwerking</p> <p>Inclusief denken en -doen</p> <p>Ondersteuning en Dienstverlening op weg naar 2020</p> <p>Continious support</p>
	Derde verdiepingsdag

Bijlage 3 Voorbeeld persoonlijk leerproces: 3 meetmomenten

Vul hier de meetmomenten in om je persoonlijke leerproces voor module 4: EMB en sociale relaties in kaart te brengen.

Er kan een waardering worden gegeven van 1 tot en met 5.

1 = Helemaal niet (Voorbeeld: Ik heb nog helemaal geen kennis over gezondheid)

5 = Helemaal wel (Voorbeeld: Ik heb nu alle kennis over gezondheid)

In totaal zijn er drie meetmomenten:

1. Voor de les (Na het lezen van de stof)
2. Na de les
3. Na de praktijkopdracht

1^e meetmoment: Voor de les					
Interactie, contact en communicatie	1	2	3	4	5
Kennis van de theorie					
Attitude (werkhouding)					
Vaardigheden					
Sensitief en responsief	1	2	3	4	5
Kennis van de theorie					
Attitude (werkhouding)					
Vaardigheden					

2^e meetmoment: Na de les					
Interactie, contact en communicatie	1	2	3	4	5
Kennis van de theorie					
Attitude (werkhouding)					
Vaardigheden					
Sensitief en responsief	1	2	3	4	5
Kennis van de theorie					
Attitude (werkhouding)					
Vaardigheden					

3^e meetmoment: Na de praktijkopdracht					
Interactie, contact en communicatie	1	2	3	4	5
Kennis van de theorie					
Attitude (werkhouding)					
Vaardigheden					
Sensitief en responsief	1	2	3	4	5
Kennis van de theorie					
Attitude (werkhouding)					
Vaardigheden					

